

Taxon *Symphyotrichum novi-belgii*

Název taxonu	Symphyotrichum novi-belgii
Vědecký název taxonu	Symphyotrichum novi-belgii
Jména autorů, kteří taxon p...	(Linne) Nesom (1994; 1753 jako...
Odrůda	‘Viktor’
Český název	hvězdnice novobelgická
Synonyma (zahradnický pou..	Aster crenifolius (Fern.) Cronquist
Autor	Jiří Uher (ji_uher@unknown.cz)
Kategorie	Odrůda
Vnitrodruhové jednotky	var. crenifolium (Fern.) Labrecque & Brouillet
Nadřazená kategorie	Symphyotrichum

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Holartická květenná říše a Severoamerická atlantická oblast (východ SA)
Biogeografické regiony - po..	na americkém severovýchodě z Newfoundlandu, Labradoru a Quebecu po Delaware a Maryland; var. crenifolium je endemitem Quebecu

Zařazení

Fytocenologický původ	petrochtofyt, amnochtofyt: kamenitá a písčité mořská pobřeží, slaniska a pobřežní duny; var. novi-belgii také na pastvinách až k 800 m n.n.
Pěstitelská skupina	Trvalka zatahující
Životní forma	Hemikryptofyt
Zařazení podle původu, nár...	Za - záhonová trvalka

Popisné a identifikační znaky

Habitus	trsnatě výběžkatá, vzpřímená, 0.2-1.0 (1.4) m vysoká trvalka
Kořen	adventivní kořeny z větvených, zpravidla krátce výběžkatých oddenků
Výhony	přímé, shora větvené, lysé, často načervenalé
Listy	střídavé, přisedlé, vejčitě kopinaté, zpravidla celokrajné, výše až lineárně kopinaté a ve velikosti redukované, lysé
Květenství	poměrně veliké, v rozvolněných latách seskládané úbory se zákrovními listeny ve 3-4 řadách, s 15-35 paprsky a 30-60(70) kvítky disku
Květy	růžnoobalné (kalichy přeměněny v šupiny a štětky),

	srostloplátečné, pětičetné, haplostemonické - paprsky zygomorfní, plodné (samičí), krátké, modropurpurové, růžové nebo bílé; kvítky disku koleomorfní, oboupohlavné, žluté, stárnutím přebarvují do purpurových odstínů
Opylovací poměry	Samosprašná
Plody	hnědé obvejčité nažky s okrově žlutým štětinkatým chmýrem
Semena	vysévány jsou celé nažky (bez chmýru)
Dlouhověkost	dlouhověká
Doba rašení	Na jaře rašící (IV)

Doba kvetení

Začátek doby kvetení	Srpen
Konec doby kvetení	Říjen

Nároky na stanoviště

Faktor světla - slunce	✓
Faktor světla - poznámka	heliofyt, fotoperiodická květní tvorba (viz níže); neinduktivní osvětlení již od 0.1 klux
Faktor tepla	mrazuvzdorná údajně do -28°C (USDA); vernalizace 4°C-6°C po 6- 10 týdnů dle odrůdy - účinná jen za krátkého dne; teploty u skleníkových kultur po výsadbě 20°C/16°C (hrnkové kultury 14°C- 16°C), dlouhodobě 18°C/16°C, krátkodobě 18°C
Faktor vody	vysoké požadavky na živiny a vodu zejména ku konci jara při elongaci květních stonků
Faktor půdy	přizpůsobivá v provzdušněných, spíše neutrálních (pH 6.0 - 7.0) půdách
Faktor půdy - vápnomilný	✓
Faktor půdy - poznámka	každoročně v předjaří 8-10 kg plných hnojiv pro ar

Užitné vlastnosti

Období hlavního estetického...	v době kvetení
Použití - pro trvalky	OPD - Okraj porostu dřevin, VP - Volné plochy (otevřené, slunné, bez souvislého porostu dřevin), VPp - Volné plochy přírodě blízkého charakteru, VPz - Volné plochy záhonového charakteru, VPs - Volné plochy stepního charakteru (živné půdy s vysokým obsahem Ca) a Z - Záhon
Choroby a škůdci	z nejvýznamnějších ascomycety (Erysiphe, Sclerotium, Alternaria, Phyllachora, Elsinoe) a rzi (Coleosporium, Puccinia, Uromyces); ze škůdců mšice (Aulacorthum, Brachycaudus, Masonaphis), síťnatky (Corythucha), vrtalky (Liriomyza, Nemorimyza), květílky

(Botanophila, Pegohylemyia), vrtule (Paroxyna, Campiglossa, Cornutrypeta), obaleči, píďalky, pilatky, pernatusky a jiní motýli (Argyrotaenia, Eriopsela, Eupithecia, Ourapteryx, Leioptilus, Pachyprotasis, Cucullia)

Doporučený spon pro výsad.. skleníkové kultury k řezu: pro 1-2 sklizně 28-32 rostlin /m², 4-6 sklizní 12-16 rostlin /m² se zaštipnutím po výsadbě; hrnkové kultury 16-20 rostlin /m²; v zapojených parkových výsadbách 4-6 rostlin na m²

Množení

Množení	Vrcholové řízky, Dělení trsů a Množení oddělky
Množení - poznámka	vermalizované řízky při 20°C-22°C zakoření pod folií do 2-3 týdnů
Mezihrnky	2-3 cm buňky sadbovače pro zakořenění řízků
Konečné hrnky	9 cm (jediný zakořenělý řízek), 11-12 cm (tři řízky)
Retardace	hrnkové kultury: daminozid (2× Alar 0.3%, cca dva týdny po zaštipnutí) nebo v létě chlomequat (Cycocel 0.3% zálivkou)
Květní tvorba	krátkodenní rostliny s kritickou délkou dne (12)13-14 h v závislosti na odrůdě (až 16 h u odrůdy 'Victor') a na teplotách - dlouhý den (nebo přerušení noci 4h /100 lux) potřebný pro elongaci stonků, krátký den k iniciaci a vývinu založených květenství
Reakční doba	čtyři až šest týdnů (11 h den, 18°C)
Doba kultivace	skleníkové kultury k řezu - pro jedinou sklizeň 10-12 týdnů, vícesklizňové až 18 měsíců; 1× zaštipované hrnkové kultury zhruba 16 týdnů; venkovní kultury k řezu nejvýše tři roky
Odrůdy	desítky hybridů především se <i>S. dumosum</i> (L.) Nesom jsou přisuzovány tu jednomu, tu druhému z rodičovských taxonů: jako <i>Aster novi-belgii</i> v zahradách tradičně označovány vzrůstné odrůdy s paprsky v odstínech rubínových a purpurových ('Fuldata', 'Crimson Brocade', 'Lisette', 'Leuchfeuer', 'Royal Ruby', 'Winston Churchill'), šeříkově modrých ('Ada Ballard', 'Blauglut', 'Brigitte', 'Ceres', 'Eventide', 'Porzellan', 'Schöne von Dietlikon'), růžových ('Eos', 'Heiderose', 'Jugendstill', 'Climax', 'Rosa Perle', 'Prosperity', 'Lassy', 'Olga Keith', 'Lassie') nebo bílých ('Arctic', 'Blandie', 'Bonningdale White', 'Mount Everest', 'Steinebrück', 'Schneeberg', 'Zauberspiel').

Celky sbírek

Celky sbírek - poznámka	Mendeleum - sortiment rodu <i>Aster</i> (<i>Aster</i> , <i>Eurybia</i> , <i>Symphotrichum</i>): 'Royal Blue', 'Strawberry and Cream', 'Melbourne Belle'; 'Rosenquarz', 'Lomnice', 'Milena', 'Dauerblau',
-------------------------	--

´Schöne von Dietlikon´, ´Crimson Brocade´, ´Fellowship´, ´Trudy Ann´, ´Fuldata´, ´Porzellan´, ´Petunia´,

Ostatní

Výsev/výsadba na stanoviš...	XI/2018: ´Blaue Lagune´, ´Schöne von Dietlikon´ IX/2019: ´Zauberspiel´, ´Dauerblau´, ´Rosenquartz´, ´Blaue Nachhut´,
Dodavatel	´Blaue Lagune´, Schöne von Dietlikon´ - Zámecké zahradnictví Ctěnice; ´Professor Anton Kippenberg´ - slovenské trvalky; Foerster Staquden (SRN): ´Zauberspiel´, ´Dauerblau´, ´Rosenquartz´, ´Blaue Nachhut´
VBN statistiky	Prostřednictvím VBN je ročně prodáváno přes 50 milionů kvetoucích stonků Solidago (2010: 6 667 000 eur - 9. pozice mezi řezanými květinami). Kdysi významný "Solidaster" však mezi nejprodávanějšími pěti odrůdami, představujícími 97% obrátu, dávno není.
Odkazy	• Wallerstein I.& al. (1992): control of growth and flowering in two Aster cultivars as influenced by cutting type, temperature and daylength. Scientia Horticulturae 50: 209-218 -- Nesom G.L. (1994): Review of the taxonomy of Aster sensu lato, emphasizing t

Grafické přílohy

